

Zatwierdzony uchwałą Rady Pedagogicznej Nr.....
w dniu.....

SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYKI

**GIMNAZJUM NR1
W SOSNOWCU**

2011 - 2015

Opracowanie:
mgr Elżbieta Flak
mgr Elżbieta Kalembka

Podstawa prawna opracowania niniejszego programu:

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 21 maja 2001r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. Nr61, poz. 624)
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2002r. zmieniające poprzednie rozporządzenie (Dz. U. Nr10, poz.96)
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 lutego 2002r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. Nr51, poz.458)
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. Nr11, poz.114)
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 stycznia 2003r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. Nr26, poz. 226)
6. §3 i §4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz. U.2004/100/1024).(zgodnie z art.1 ust. 1 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych, Dz.U. 2002/101/926 –tekst jednolity z późniejszymi zm.)
7. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873, z późn. zm.)
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 83, poz.562, z późn. zm.)
9. Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 8 kwietnia 2008 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w publicznych szkołach i placówkach artystycznych (Dz. U. Nr 65, poz. 400)
10. Uchwała Nr 172/2008 z 19 sierpnia 2008 r. Rady Ministrów przyjmująca *Rządowy program na lata 2008-2013 „Bezpieczna i przyjazna szkoła”*. Jednocześnie straciła swą moc uchwała nr28/2007 Rady Ministrów z 6 marca 2007 r., w sprawie przyjęcia *Rządowego programu poprawy stanu bezpieczeństwa w szkołach i placówkach „Zero tolerancji dla przemocy w szkole”*

*„W życiu dziecka trzeba wytworzyć
tyle dobra, aby ono wyparło zło.”
(Maria Montessori)*

**Misją naszego programu jest
wychowanie uczniów naszej szkoły na
ludzi rozumiejących siebie i umiejących
żyć z innymi i dla innych.**

PREAMBUŁA:

Człowiek jako istota społeczna nie potrafi żyć sam. Najlepiej rozwija się, uczy, pracuje, gdy ma wokół siebie innych ludzi. Nie zawsze jednak potrafi docenić obecność drugiego człowieka. W związku ze zwiększającą się potrzebą przeciwdziałania zjawiskom zagrażającym zdrowiu i bezpieczeństwu uczniów istnieje konieczność podjęcia kompleksowych działań profilaktycznych na terenie szkoły.

Główny cel programu:

Kreowanie zdrowego stylu życia, zapobieganie zachowaniom agresywnym, profilaktyka uzależnień oraz szeroko rozumiana edukacja niezbędna do wyrobienia właściwych postaw i zachowań.

Diagnoza problemów młodzieży:

We współczesnym świecie przemoc i agresja wśród młodzieży są zjawiskiem coraz powszechniejszym. Spowodowane jest to wieloma przyczynami. Należą do nich: czynniki biologiczne tkwiące w dziecku, przemoc ze strony najbliższego otoczenia, czynniki środowiskowe. Szkoła jest miejscem w którym młodzież nabywa nowych doświadczeń i kształtuje swoje relacje z otoczeniem.

Niezwykle ważne jest, aby w tym okresie kształtować w młodym człowieku umiejętność wyrażania emocji, zwłaszcza złości i agresji.

Czynniki ryzyka występowania agresji mogą tkwić w środowisku rodzinnym ucznia, szkolnym lub grupie rówieśniczej. Wzmacniają je jeszcze środki masowej komunikacji (w tym gry komputerowe).

Niekorzystnymi czynnikami zwiększającymi ryzyko zachowań agresywnych są:

- obowiązek uczęszczania do szkoły,
- podporządkowanie się cudzym decyzjom,
- niesprawiedliwe ocenianie,
- częste upomnienia,
- nadmierne zagęszczenie w klasie szkolnej.

Na szkole spoczywa obowiązek zaspokojenia specyficznych potrzeb uczniów. Powinna ona przekazywać:

- wartości,
- normy,
- wzory zachowań,
- obyczajowość kulturową,
- wiedzę na temat praw i obowiązków ucznia

oraz przygotowywać do fizycznego, psychicznego i moralnego rozwoju.

Program profilaktyki jest współtworzony przez wszystkie podmioty zaangażowane w życie szkoły, gdyż tylko skoordynowane, wielopłaszczyznowe oraz komplementarne działania różnych podmiotów mogą doprowadzić do osiągnięcia celu w postaci klimatu społecznego szkoły sprzyjającego uczeniu się i bezpieczeństwu.

Włączenie uczniów do tworzenia programów szkolnych, regulaminów klasowych wpływa znacząco na poczucie odpowiedzialności za dany program i są większe tendencje do jego przestrzegania.

Cele programu profilaktyki:

Wyposażenie dziecka w wiedzę i umiejętności nowych zachowań wobec współczesnych zagrożeń.

Przewidywane efekty oddziaływań wychowawczych:

- podniesienie poziomu bezpieczeństwa uczniów,
- przekazanie informacji o konsekwencjach palenia tytoniu, picia alkoholu i **używania środków psychoaktywnych,**

Substancja psychoaktywna (substancja psychotropowa)
– substancja chemiczna oddziałująca na centralny układ nerwowy bezpośrednio wpływając na funkcje mózgu, czego efektem są czasowe zmiany postrzegania, nastroju, świadomości i zachowania.

Dopalacze to rozmaite substancje o różnym sposobie działania, zarówno pochodzenia syntetycznego, jak i naturalnego, działające stymulująco bądź psychodelicznie czy halucynogennie.

- rozwijanie psychospołecznych umiejętności życiowych uczniów umożliwiających radzenie sobie z problemami życia codziennego i samorealizacji,
- kształtowanie w uczniach poczucia własnej wartości oraz motywowania do podejmowania w środowisku szkolnym różnych form aktywności zaspokajających potrzeby psychiczne, emocjonalne, społeczne i duchowe,
- wzrost kompetencji nauczycieli i rodziców w zakresie radzenia sobie w sytuacjach trudnych,
- rozszerzanie form pomocy dzieciom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej,
- poprawa stanu bezpieczeństwa w szkole poprzez poprawę relacji interpersonalnych i klimatu społecznego w szkole,
- przeciwdziałanie agresji i patologii wśród dzieci i młodzieży poprzez sport,
- zwiększenie umiejętności wychowawczych dyrektorów, nauczycieli i rodziców oraz pracowników administracji,
- wzmocnienie i rozszerzenie specjalistycznej pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- indywidualizacja kształcenia uczniów, wspomaganie rozwoju ich zainteresowań,
- zwiększanie autonomii uczniów w szkole,
- zwiększanie kompetencji społecznych i emocjonalnych uczniów,
- ograniczenie skali występowania zjawisk patologicznych,
- zwiększenie wpływu rodziców na życie szkoły,

- dostarczenie uczniom wiedzy dotyczącej zarówno korzyści, jak i zagrożeń płynących z użytkowania komputera i dostępu do Internetu,
- kształtowanie postaw uczniów sprzyjających podejmowaniu racjonalnych decyzji związanych z czasem i doborem treści programów komputerowych oraz Internetu, a także stosowania zasad zdrowego stylu życia,
- nabywanie przez uczniów praktycznych umiejętności umożliwiających ochronę własnych praw,
- podnoszenie świadomości uczniów dotyczącej ograniczeń prawnych wynikających z korzystania z komputera i Internetu,
- zrozumienie konieczności odpowiedniego zachowania, zgodnego z zasadami kultury osobistej, w odniesieniu do społeczności internetowej,
- podnoszenie świadomości rodziców dotyczącej bezpiecznego korzystania z sieci, zachęcanie do kontrolowania czasu, który dziecko spędza przy komputerze oraz treści zdobywanych przez dziecko korzystające z mediów, np. poprzez zawieranie z dzieckiem umowy i jej egzekwowanie.

Problemy wychowawcze, z jakimi spotykamy się w szkole można umieścić na trzech poziomach, każdemu z nich przyporządkowując określone metody działania:

1. **Sporadyczne trudne zachowania ucznia lub grupy uczniów, których źródło najczęściej leży w procesach rozwojowych** (szczególnie w okresie dojrzewania). Takie problemy każdy nauczyciel powinien rozwiązywać w codziennej praktyce wychowawczej, budując więź z uczniem i klasą a także, w miarę potrzeb, współpracując z rodzicami.
2. **Trudności wynikające z zaburzeń zachowania (lub innych dysfunkcji)** ucznia lub kilku uczniów w klasie, którzy mogą wzajemnie się wzmacniać w destrukcyjnych reakcjach. Tu nie wystarczą już codzienne oddziaływania wychowawcze pojedynczych nauczycieli- potrzebna jest strategia działań korygujących, oparta na diagnozie problemu i realizowana wspólnie przez zespół wychowawców przy współpracy z pedagogiem oraz rodzicami.
3. **Zorganizowane destrukcyjne działania grupy uczniów**, wymierzone w nauczycieli lub rówieśników, naruszające w poważny sposób szkolne prawo (w skrajnych przypadkach mające charakter działań przestępczych np. niszczenie mienia, zastraszanie, wymuszenie). W takich przypadkach nie wystarczą działania wychowawcze i korygujące, sami nauczyciele czy rodzice nie są w stanie rozwiązać takich problemów. Konieczne jest wdrożenie rozwiązań na poziomie całej szkoły, z udziałem jej dyrektora a często także pracowników innych służb działających w lokalnym środowisku (policji, straży miejskiej, Sądu Rodzinnego, pomocy społecznej). Działania te powinny zmierzać do powstrzymania zła i przywrócenia w szkole prawidłowych norm i relacji.

"Profilaktyka to proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczanie i likwidowanie czynników, które blokują prawidłowy rozwój i zaburzają zdrowe życie."

Z. B. Gaś

Działania profilaktyczne mają zapobiegać niepożądanym zjawiskom w rozwoju jednostki i skupiać się na przeciwdziałaniu złu. Muszą być planowe i uwzględniać wczesną profilaktykę, tzw. pierwszorzędową (mającą na celu promocję zdrowego stylu życia oraz opóźnienie wieku inicjacji, np. nikotynowej, alkoholowej czy narkotykowej). Stanowią one rodzaj „szczepionki” dla osób zdrowych, zwiększającej ich odporność na oddziaływanie niekorzystnych czynników. Terenem realizacji wczesnych działań profilaktycznych jest głównie szkoła. Realizatorami profilaktyki są wszyscy nauczyciele szkoły, stanowiący pozytywne wzorce (niepijący, niepalący, nietolerujący podobnych zachowań u uczniów) wspierani przez specjalistów.

Najważniejsze działania szkoły w zakresie profilaktyki pierwszorzędowej to:

- stwarzanie przyjaznego klimatu (dobra komunikacja, osobowe relacje między nauczycielami i uczniami, udzielanie emocjonalnego wsparcia dzieciom i młodzieży, szczególnie w trudnych dla nich sytuacjach);
- wypracowanie wspólnej polityki szkoły wobec palenia, picia alkoholu i odurzania się środkami psychoaktywnymi, dopalaczami oraz konsekwentne jej wdrażanie;
- budowanie dobrych relacji z rodzicami i pozyskiwanie ich jako sojuszników w realizacji działań wychowawczych i profilaktycznych, prowadzonych przez nauczycieli;
- pomoc uczniom mającym trudności w nauce;
- wczesne rozpoznawanie uczniów z grup ryzyka i kierowanie ich do pedagoga lub psychologa w celu przeprowadzenia wstępnej diagnozy;
- kierowanie uczniów zagrożonych (w porozumieniu z rodzicami) do poradni psychologiczno – pedagogicznej lub innej instytucji udzielającej specjalistycznej pomocy;
- udzielanie uczniom i rodzicom informacji o specjalistycznej pomocy poza szkołą;
- szkolenie się kadry pedagogicznej w zakresie profilaktyki zagrożeń oraz umiejętności wychowawczych.

Priorytetowe zadanie Programu „Bezpieczna i przyjazna szkoła”

Osiągnięcie poprawy stanu bezpieczeństwa uczniów w polskich szkołach, ograniczenie zjawisk patologicznych występujących w placówkach edukacyjnych, w szczególności agresji i przemocy rówieśniczej poprzez poprawę klimatu psychospołecznego szkoły i wprowadzenie programu wychowawczego i profilaktyki w oparciu o zasady sprawiedliwości, solidarności, szacunku, demokracji, wolności i tolerancji.

Obszary działań szkoły

Działania z zakresu programu profilaktycznego będą obejmowały cztery obszary:

1. ogólnowychowawczy;
2. uzależnienia: nikotynizm, narkomania, alkoholizm;
3. zdrowie;
4. bezpieczeństwo.

Program jest realizowany w ramach: godzin wychowawczych, nauczania różnych przedmiotów, zajęć pozalekcyjnych, wycieczek szkolnych, spotkań z rodzicami, rad pedagogicznych.

W realizacji programu uczestniczyć będą: uczniowie, dyrektor i wicedyrektor szkoły, wychowawcy, nauczyciele, bibliotekarz, pedagog szkolny, doradca zawodowy, inni pracownicy szkoły, rodzice i zaproszeni specjaliści.

Działania skierowane do uczniów:

1. Zapoznanie uczniów z obowiązującymi regulaminami:

- zapoznanie uczniów na godzinach wychowawczych ze Statutem, Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania (WSO), Programem Wychowawczym, Programem Profilaktyki;

2. Tworzenie bezpiecznego, wolnego od uzależnień środowiska wychowawczego szkoły:

- zapoznanie uczniów z punktami statutu dotyczącymi zakazu używania środków uzależniających i opuszczania szkoły podczas zajęć lekcyjnych,
- systematyczna kontrola boiska, toalet i pomieszczeń szkoły w ramach dyżurów nauczycieli i ochroniarza,
- stały monitoring terenu szkoły.

3. Propagowanie zdrowego stylu życia:

- zachęcanie młodzieży do udziału w akcjach profilaktycznych (Dzień bez Papierosa, Światowy Dzień Walki z AIDS itp.),
- plakaty,
- gazetki tematyczne,
- konkursy,
- spotkania ze specjalistami z zakresu profilaktyki uzależnień,
- zajęcia propagujące zdrowe odżywianie, ruch na świeżym powietrzu,
- spektakle profilaktyczne,
- realizacja programu „Szkoła promująca zdrowie”,
- realizacja programu „Trzymaj formę”.

Zaburzenia zachowania są problemem, który uwidacznia się w relacjach dziecka z otoczeniem - z dorosłymi i rówieśnikami. Tak więc destrukcja dotyczy także inne osoby: zostają one uwikłane w sztywne i nieadekwatne schematy reagowania. Dzieci przejawiające zaburzone zachowania są dla nauczycieli wyzwaniem. Każdy nauczyciel, wychowawca może przyczynić się do korygowania zaburzonych zachowań lub do ich wzmacniania. Nawet jeden uczeń może już

w istotny sposób zakłócić przebieg nauczania a także wpłynąć na klimat w zespole klasowym. Oznacza to konieczność zaangażowania osób ze środowiska dziecka, w szczególności jego nauczycieli, wychowawców a także rodziców, w rozwiązywanie tych problemów. Ich działania powinny zostać skoordynowane, skierowane na wspólne cele tak, aby miały moc korygowania destruktcyjnych wzorców zachowań. Metodą, która umożliwia osiągnięcie takiego efektu, jest wspólna strategia pracy z dzieckiem (lub klasą), stworzona i realizowana przez zespół nauczycieli, wychowawców, rodziców. Pracując w taki sposób możemy zwiększyć swoje szanse konstruktywnego rozwiązania problemów „trudnych uczniów” i „trudnych klas”, które czasami wydają nam się niemożliwe do opanowania.

Działania skierowane do rodziców:

1. Informowanie rodziców o pracach szkoły:

- zapoznanie ze Statutem Szkoły (w tym z WSO), Programem Wychowawczym, Programem Profilaktyki, regulaminami organizacyjnymi,
- organizowanie Dni Otwartych Szkoły,
- prowadzenie strony internetowej,
- organizowanie otwartych imprez szkolnych (Pokaz Młodych Talentów, Dzień Matki, itp.),

2. Informowanie rodziców o funkcjonowaniu dziecka w szkole:

- informowanie o wynikach w nauce i zachowaniu na zebraniach i konsultacjach z rodzicami,
- indywidualne spotkania z wychowawcą i pedagogiem,
- pisma informujące o wynikach w nauce,
- spotkania z pedagogiem dla rodziców uczniów klas I na temat adaptacji i pracy pedagoga.

Współpraca z rodzicami:

- włączenie rodziców do organizacji imprez szkolnych,
- systematyczna współpraca z Radą Rodziców.

Działania skierowane do nauczycieli

Działania wychowawcze powinny mieć pierwszeństwo przed restrykcjami, co nie oznacza rezygnacji z mądrych oddziaływań prewencyjnych i korygujących – polegających na stawianiu granic, ustanawianiu zasad, norm i reguł współżycia społecznego w szkole i konsekwentnego ich przestrzegania / egzekwowania.

- promocja zdrowia, w tym zdrowia psychicznego, profilaktyka, interwencje kryzysowe, terapia, korekta zachowań oraz przeciwdziałanie, a także redukcja agresji i przemocy,
- uwzględnianie aktualnego stanu wiedzy, diagnozy problemów i trudności występujących w szkole, a także specyfiki lokalnych warunków i właściwości danego środowiska szkolnego,
- tworzenie bezpiecznej i przyjaznej szkoły poprzez współuczestnictwo wszystkich reprezentantów społeczności szkolnej: uczniów, nauczycieli, rodziców i innych pracowników szkoły,
- zapewnianie bezpieczeństwa, przyjaznego klimatu i przeciwdziałanie przemocy w szkole we współpracy z rodzicami uczniów, organizacjami młodzieżowymi i pozarządowymi oraz przedstawicielami środowiska lokalnego.

Propagowanie kursów i szkoleń

- informowanie o kursach i szkoleniach w pokoju nauczycielskim,
- promowanie nauczycieli doskonalących się w profilaktyce i wychowaniu.

Organizacja szkoleń i warsztatów

- spotkania z pracownikami poradni z zakresu wychowania,
- uczestnictwo w szkoleniach Rady Pedagogicznej,
- organizowanie warsztatów „Trening Umiejętności Wychowawczych”,
- udział nauczycieli w kursach, szkoleniach, konferencjach, warsztatach poświęconych tematyce poprawy oddziaływań wychowawczych,

Propagowanie literatury dotyczącej profilaktyki uzależnień

- pozyskiwanie i udostępnianie materiałów dotyczących nowych metod pracy z młodzieżą, profilaktyki uzależnień, itp.

Promocja zdrowego stylu życia

- konkursy i akcje dotyczące zdrowego stylu życia,
- spotkania z pielęgniarką szkolną dotyczące chorób i higieny,
- filmy i prezentacje dotyczące zagrożeń cywilizacyjnych,
- gazetki tematyczne,
- spotkania z zaproszonymi specjalistami z zakresu promocji zdrowia.

Zajęcia pozalekcyjne i sportowe

- bogata oferta zajęć pozalekcyjnych wspierających rozwój intelektualny,
- różnorodność zajęć sportowych i rekreacyjnych,
- zajęcia socjoterapeutyczne i profilaktyczne,
- wyjazdy i wyjścia wspomagające rozwój zainteresowań.

Organizacja imprez masowych

- wyjścia na spektakle filmowe, koncerty muzyczne, wystawy,
- wycieczki klasowe,
- imprezy organizowane przez samorząd uczniowski,
- organizacja imprez zgodnie z kalendarium imprez szkolnych.

Organizacja, propagowanie konkursów i zawodów

- udział w zawodach sportowych,
- udział w konkursach.

Dorastanie jest pojęciem płynnym, uwarunkowanym społecznie, kulturowo i historycznie. Mimo, że każdy z nas dąży do indywidualizacji i separacji, to każdy z nas przeżywa i realizuje to w odmienny sposób. Współczesny, młody Europejczyk wydaje się w pewnym stopniu owocem mediów, presji czasu oraz pozrywanych więzi ze swoimi najbliższymi, którzy pochłonięci są nadążeniem za kolejnymi wyzwaniem epoki kapitalizmu. W konsekwencji, częściej u niego niż jego biedniejszych rówieśników z Azji, rozpoznaje się zaburzenia więzi czy zaburzenia zachowania i emocji.

W okresie dorastania występuje wiele impulsywnych, negatywnych, izolacyjnych oraz autoagresywnych zachowań i reakcji emocjonalnych, które ze względu na czas wystąpienia oraz swój charakter należy uznać za naturalny przejaw rozwoju. Należą do nich:

- wahania nastrojów (tendencja do obniżonego nastroju głównie u dziewcząt),
- przemieszanie ról,
- destabilizacja „JA”,
- podejmowanie działań podkreślających własną niezależność (w tym negatywizm),
- silna ambiwalencja postaw, myśli i uczuć,
- zmiana idealizującego stosunku do rodziców i innych dorosłych na krytykę wobec nich (poddanie w wątpliwość otrzymanych przekonań i poglądów),
- negacja wzorców i negacja wartości,
- prefiguratywność (poczucie większych kompetencji własnych niż rodzicielskich),
- młodzieńczy pesymizm,
- błędy poznawcze związane z naturalnymi stanami obniżenia nastroju,
- magiczne myślenie (w tym przywiązanie do czasu teraźniejszego),

- zainteresowanie rytuałami magicznymi (np. eksperymenty ze spostrzeganiem pozazmysłowym),
- niepokoje i obawy związane z akceptacją otoczenia gł. rówieśniczego oraz procesem kształtowania własnej autonomii,
- zewnętrzne przywiązanie do otoczenia przy wewnętrznej potrzebie akceptacji ze strony systemu rodzinnego,
- wzrost konfliktów głównie z rodzicami,
- sporadyczne zachowania z pogranicza przekraczania prawa,
- wzmożona podatność na sugestię,
- potrzeba separacji, indywidualizacji, ale i zgody w funkcjonowaniu z dorosłymi.

Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu

Treści szkodliwe w Internecie

1. Jakie treści mogą być szkodliwe?

- Zawierające przemoc, pornografię, wulgaryzmy;
- Propagujące rasizm i ksenofobię;
- Nawołujące do popełnienia przestępstwa;
- Promujące faszystowski lub inny totalitarny ustrój państwa;
- Zachęcające do prostytucji, używania narkotyków czy hazardu;
- Zawierające elementy psychomanipulacji (np. namawiające do przystąpienia do sekty).

2. Dlaczego treści te mogą być szkodliwe?

- Mogą sprawić, że świat staje się niezrozumiały;
- Mogą skłonić do podjęcia działań na szkodę swoją lub innych ludzi (w tym do działań niezgodnych z prawem);
- Mogą doprowadzić do kontaktów z osobami, które mają złe intencje;
- Mogą doprowadzić do zaburzeń rozwoju psychoseksualnego;
- Mogą zachęcać do zachowań agresywnych wobec rówieśników, słabszych czy ludzi innej narodowości, wyznania, itd.

Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu

- **Nie ufaj osobom poznanym przez Internet.**
- **Nie podawaj swoich danych:** imienia i nazwiska, adresu, numeru telefonu czy nazwy i adresu szkoły.
- **Posługuj się nickiem.**
Nie używaj nicka, w którym podajesz datę urodzenia lub wiek.
- **Dbaj o bezpieczeństwo swoich przyjaciół.**
Nie podawaj nikomu ich danych, nie publikuj zdjęć bez ich zgody.
- **Internet daje złudne poczucie anonimowości i bezkarności.**
- **Dbaj o swoje hasła jak o największą tajemnicę.**
Wymyśl takie, które będzie trudne do odgadnięcia. Niech to nie będzie Twoje imię ani imię najlepszej przyjaciółki.
- **Szanuj prawo własności w Sieci.**
Zawsze podawaj źródło pochodzenia materiałów znalezionych w Internecie.

Przed wszystkim:

- Przemyśl swoje działania online.
- Nie działaj na czyjąś szkodę.
- Nie nadużywaj możliwości, jakie Ci daje Internet.

Zasady główne

- nie spamuj,
- zapoznaj się z FAQ,
- sprawdzaj czy odpowiedź na nurtujący Cię problem, nie jest ogólnie dostępna,
- stosuj się do reguł miejsca, w którym się znajdujesz,
- nie rozbudowuj nadmiernie swoich wiadomości,
- nie obrażaj innych i nie ubliżaj im,
- nie używaj słów i zwrotów uznawanych za wulgarne,
- nie używaj słów i znaczeń których nie rozumiesz,
- używaj wielkiej litery jeśli zwracasz się do kogoś bezpośrednio,
- używaj dużych i małych liter, właściwej interpunkcji i ortografii,
- nie pisz bez wyraźnej potrzeby samymi wielkimi literami – jest to traktowane jak KRZYK,

- nie działaj na szkodę innych i nie niszczyć efektów czyjejś pracy,
- szanuj czas i pracę innych Internautów,
- szanuj prawo autorskie.

E-mail - poczta elektroniczna

- staraj się odbierać pocztę przynajmniej raz dziennie,
- jeśli nie będziesz mógł przez pewien czas odbierać poczty, poinformuj o tym osoby potencjalnie zainteresowane,
- nie wysyłaj dużych objętościowo e-mail'i lub załączników, jeśli odbiorca się tego nie spodziewa,
- nie rozsyłaj łańcuszków szczęścia i innych równie "potrzebnych" rzeczy,
- cytuj wiadomość na którą odpowiadasz,
- nie cytuj całej wiadomości jeśli nie jest to potrzebne,
- sprawdzaj czy Twój komputer nie posiada wirusów,
- staraj się w temacie wiadomości zawrzeć dokładnie to czego ona dotyczy.

WWW (World Wide Web)

- nie umieszczaj zgranych od kogoś stron jako swoje,
- nie zamieszczaj na swojej stronie linków do plików z czyjejś strony bez zgody właściciela,
- sprawdzaj czy wszystkie linki na Twojej stronie są prawidłowe,
- sprawuj kontrolę nad Księgą Gości, Forum Dyskusyjnym,
- staraj się uaktualniać stronę.

Komunikatory on-line i Grupy Dyskusyjne

- nie rozsyłaj łańcuszków szczęścia i innych równie "potrzebnych" rzeczy,
- opisy swojego statusu stosuj wtedy, gdy komuś coś istotnego powiedzą,
- przedstaw się jeśli piszesz do kogoś pierwszy raz,
- używaj emotikonów (buziek :-)) z rozsądkiem,
- zanim zadasz pytanie, sprawdź czy ktoś już nie zamieścił gdzieś odpowiedzi,

- staraj się w temacie wiadomości sprecyzować czego ona dotyczy,
- pisz rzeczowo i konkretnie,
- zadawaj konkretne pytania i przedstawiaj konkretne problemy,
- pisz na właściwą grupę dyskusyjną,
- nie wysyłaj testowych wiadomości na byle jaką grupę,
- bądź cierpliwy, nie zawsze uzyskasz odpowiedź w 5 minut,
- wypowiadaj się w sposób grzeczny i kulturalny,
- sposób wyrażania się i zachowania świadczy o Tobie,
- chroń swoje loginy i hasła,
- pamiętaj, że mimo iż w czary nie wierzysz, to słowo "proszę" ma magiczną moc,
- nie bądź trollem.

Jak interweniować?

Porady dla rodziców, nauczycieli i uczniów

Jeśli Ty lub ktoś inny (szczególnie dziecko) zetknęło się z pornografią z udziałem małoletnich, koniecznie odwiedź stronę **www.dyzurnet.pl** - to hotline, który przyjmuje i reaguje na zgłoszenia, dotyczące występowania w Internecie treści nielegalnych (pornografia dziecięca, treści rasistowskie i ksenofobiczne).

Jeśli masz podejrzenie, że zostało złamane prawo, to pod żadnym pozorem nie działaj na własną rękę, tylko jak najszybciej powiadom policję (tel.: 997 lub 112, albo www.policja.pl). Nie usuwaj dowodów przestępstwa – nawet jeśli będzie to wulgarny lub nieprzyjemny list, bądź inny plik.

Przewidywane efekty realizacji Programu:

1. Poprawa bezpieczeństwa w szkole, zmniejszenie zjawiska przemocy i agresji w szkole;
2. Uspołecznienie szkoły przez ścisłą współpracę ze środowiskiem lokalnym oraz zwiększenie wpływu rodziców na placówkę;
3. Zwiększenie kompetencji wychowawczych nauczycieli i rodziców;
4. Zwiększenie zakresu i dostępności oraz upowszechnienie pomocy psychologicznej, pedagogicznej uczniom sprawiającym trudności wychowawcze oraz ofiarom przemocy;
5. Poprawa stanu bezpieczeństwa uczniów;
6. Rozszerzenie oferty pozalekcyjnej i pozaszkolnej adresowanej do uczniów;
7. Zwiększenie w życiu szkoły roli liderów młodzieżowych oraz organizacji i stowarzyszeń obywatelskich, szczególnie organizacji i stowarzyszeń młodzieżowych.

